

Jaargang 19 Nummer 3
22 september 2011

1. Voorwoord van de voorzitter
2. Gentse sprokkels
3. Gent in zijn blootje
4. Verslag van de uitstap van 22 september 2011
5. Te noteren in de agenda

1. Voorwoord van de voorzitter

Het weer was van de partij op deze “water uitstap” die bij de uitstekende maaltijd in de klassieke en schitterende locatie aan de Leie ‘t Patijntje werd besproken (bedankt broeder Luc voor de voortreffelijke maaltijd en de goede wijnen). Nadien werd de dag afgesloten bij nog een roeiclub ‘de Sport’ aan de overkant, waar onze broeder Jo actief lid is.

Laat het duidelijk zijn dat beide bezochte clubs geen echte concurrenten zijn, het zijn 2 verschillende disciplines, de ene varen vooruit de andere achteruit...

De beide clubs stonden uitzonderlijk open voor info en rondleiding hetgeen voor zover ik mij herinner nog nooit is gebeurd.

En neen, er werd niet gevaren of gezwommen maar wel een glas genuttigd in de nieuwe kantine van de Club met prachtig uitzicht op Gent.

Voor zij die kajak polo willen zien is er het Belgisch Kampioenschap Kajakpolo dat doorgaat in de Gekko op 2 oktober, spektakel gewaarborgd.

2. Gentse sprokkels, een woordje uitleg over een stukje Vlaams /Gents patrimonium

De Vlaamse Traditionele Sporten vzw kortweg Vlas is een overkoepelend orgaan voor een aantal traditionele sporten; zeg maar volkssport zowel als recreatie en als wedstrijdssport. www.vlas.be

Deze vzw is gesteund door de Vlaamse Overheid, een beetje ons geld dus!

Maar niet alleen is dit een stukje Vlaamse cultureel erfgoed via de Vlaamse Sport Federatie

www.vlaamsesportfederatie.be doch dit heeft bovendien een Europese uitstraling omdat VlaS is aangesloten bij de European Sports and Games Association

www.jugaje.com.

Zo zie je maar dat onze “sport en spelen” een goed gedragen organisatie zijn.

De leden zijn onderverdeeld in Bonden- effectieve leden en Bonden-niet-effectieve leden en “andere disciplines”, je wel als individueel een kleine bijdrage van 5 euro betalen (per jaar) zodat je een 3 maandelijks tijdschrift +/- 30blz “TREND” per post (!) krijgt met enige info. Ik moet zeggen dat ik telkens onder de indruk ben van ons cultureel erfgoed in deze sporten.

Het VlaS geeft in haar tijdschrift ook info over zaken zoals Hoe Koninklijke vereniging worden, of Terugbetaling van lidgeld Mutualiteiten.

Vlas doet een, meestal nationale, manifestatie op een Werelddag Traditionele Sporten. Hierbij een kort overzicht van de traditionele sporten waarvan er wegens plaatsgebrek telkens maar een paar worden besproken, meestal naar aanleiding van wedstrijden of manifestaties.

Flessenschutters	Gaaibol
Touwtrekkers	Knikkeren
Wipschutters, staande	Kletsen
Liggende wip	Klepschieten
Kruisboogschutters	Manchetbaankegelen
Krulbol	Paapgooien
Katapult	BHV splitsen
Kegel	Pagschieten
Sjoel	Struifvogel
Beugelen	Trabol
Bukschieten	Karabijnschieten
Dunne krulbol	Vlegeldorsen

Ik ben benieuwd of je ze allemaal kent?

Ik denk ook dat onze creatieve broeders er zelf een paar erbij zullen verzinnen...

3. Gent in zijn blootje

In deze reeks pogen wij een tipje van de sluier (voor zover die er is) op te lichten. Dat iedereen overtuigd is van de pracht van onze Gentse binnenstad is bekend. Toch stappen wij al te vaak achteloos voorbij de schatten die Gent herbergt (of verbergt). Wie weet al het naakt dat in Gent te bewonderen is terug te vinden? En bovendien, wie weet wat het voorstelt?

Er werden al 14 beelden belicht, de laatste in de rij was het standbeeld van Albert Hemelynck op het St Annaplein.

Er volgen er zeker nog meer dan 100 andere en dit enkel in Gent ! Wij zijn dus nog een hele poos aan de gang en of ooit alle informatie van alle gevonden beelden zal kunnen gepubliceerd worden ... Aan het huidige ritme hebben wij zeker nog een aantal jaar nodig... daarom zullen wij af en toe over meer dan één beeld iets vertellen.

We verlaten het St Annaplein en volgen de Lange Violettenstraat tot aan het Begijnhof

Onze Lieve Vrouw ter Hoven

De begijnenbeweging kwam in West-Europa tot stand in de 12de eeuw. De vorming van begijnengemeenschappen in gesloten hoven vanaf het begin van de 13de eeuw is een stedelijk fenomeen en is typerend voor een beperkte geografische gebied waar in onze regio centraal ligt.

Deze vorm van samenleving gaf aan alleenstaande dames de mogelijkheid om in een beschermd milieu "te kerken en te werken" en het ideaal van christelijke volmaaktheid na te streven. Het leven in het begijnhof werd geregeld door een reeks voorschriften, de regel genoemd,

specifiek voor elke begijnengemeenschap. In 1234, kort na het Elisabeth- of Groot Begijnhof werd het Begijnhof O.-L.-Vrouw ter Hove of Klein Begijnhof gesticht op de Groene Hove, tussen de Hooipoort en de Vijfwindgatenpoort. De oprichting gebeurde op last van Johanna en Margaretha van Constantinopel, gravinnen van Vlaanderen. Het begijnhof verleende onderdak aan begijnen afkomstig

uit de kleine verarmde adel, de burgerij en de rijkere landbouwersfamilies. Aanvankelijk hing het begijnhof af van de Sint-Jansparochie maar in het derde kwart van de 14de eeuw verwierf het volledige parochiale rechten.

Al in 1281 was het Klein Begijnhof volledig ommuurd, met uitzondering van de oostzijde waar de Nederschelde een natuurlijke grens vormde. In het zuiden paalde het begijnhof aan de stadswal en de torens van de zogenoemde derde stadsomwalling. De hoofdtoegang bevindt zich nog altijd in de muur die het begijnhof langs de Lange Violettestraat afsluit (westzijde).

O.-L.-Vrouw ter Hoye is een typisch stadsbegijnhof. De kerk en de weide (vroeger het kerkhof) liggen centraal. Daaromheen bestaan de huizen en de conventen. Aan de noordzijde completeert een smal straatje het geheel. Het grasveld van de binnenplaats is omzoomd met koningslinden en haagbeuk en heeft een ijzeren hekwerk als afsluiting.

Een aantal gebouwen zijn het vermelden waard. De kerk van O.-L.-Vrouw ter Hoye (1658) is opgetrokken in laatrenaissancestijl en heeft een barokke voorgevel uit 1720.

De Sint-Godelievekapel, vanouds een befaamd bedevaartsoord voor oog- en keelkwalen, dateert uit 1638. In 1723 werd de noordgevel verbouwd. Het tongewelf dateert van 1750.

De H. Grafkapel werd opgetrokken in 1662 en in het begin van de jaren 1980 gerestaureerd.

In 1819 werd onder leiding van architect

De Broe het neoclassicistisch poortgebouw opgetrokken, ter vervanging van het oude gebouw. Ook het voormalig groothuis uit 1738 en de vroegere infirmerie uit 1655, sterk verbouwd in 1782, zijn de moeite waard.

Ten slotte vermelden we nog de ingemetselde staties van de oorspronkelijk vijftiendelige kruisweg die op verschillende plaatsen nog duidelijk te zien zijn en die dateren van 1621.

Daarnaast omvat het begijnhof negentig huizen en zeven conventen.

Tussen 1600 en 1700 werd het begijnhof volledig herbouwd. De houten huizen werden vervangen door stenen panden. Tussen 1860 en 1880 werden enkele huizen en conventen geheel of gedeeltelijk (gevel) vernieuwd.

Bij de Franse Bezetting werd het begijnhof ter Hoye met al de onroerende goederen eigendom van de Commissie der Burgerlijke Godshuizen van de stad Gent. In 1862 kocht de hertog van Arenberg het begijnhof van de Commissie, waardoor de oorspronkelijke bestemming van de stichting definitief gevrijwaard bleef. Na WO I werden alle bezittingen van de hertog van Arenberg in België onder sekwestering geplaatst omdat hij een Duits staatsburger was. In 1925 kocht de pas opgerichte vzw Begijnhof O.-L.-Vrouw ter Hoye het hele complex. Sindsdien is de vzw de wettige eigenaar.

In 1988 werd een nieuwe raad van bestuur verkozen. De begijntjes zijn verdwenen, maar de kern van de raad blijft ongewijzigd: het vrijwaren van de specifieke eigenheid van het begijnhof. Die eigenheid ligt in de fysieke beslotenheid binnen de stedelijke ruimte en de sereniteit en rust die afstralen op de bewoners en bezoekers.

Bij Koninklijk Besluit van 30 oktober 1963 (Belgisch Staatsblad van 12 maart 1964), werd dit begijnhof in zijn geheel beschermd als monument en als landschap. Sinds 5 december 1998 is het ook uitgeroepen tot werelderfgoed, erkend door de Unesco.

In 1990/1991 werd een overkoepelend haalbaarheidsplan met gedetailleerde raming opgemaakt voor de restauratie van het geheel. Dat plan voorziet 10 fasen. Een verantwoorde restauratie van het historisch patrimonium, gecombineerd met het voorzien van hedendaags wooncomfort, leidt tot een bewoonbaar geheel. De woningen worden in erfpacht gegeven voor 66 jaar. De restauratie startte in 1994. De vzw voorziet het einde van alle werken rond 2010.

De barokke voorgevel heeft een monumentale toegang bovenaan versierd met het beeld van Onze Lieve Vrouw geflankeerd door een naakt jong kindje; enkel de geslachtsdelen werden bedekt. De reden dat Jezus in onze cultuur nooit wordt getoond met onblote geslachtsdelen zou liggen in het feit dat – indien men deze waarheidsgetrouw zou voorstellen – men zou merken dat hij besneden was, zoals voorkomt bij de Joden...

Aanvankelijk was het eerste bidhuis gotisch: een kleine zaalkerk, vermoedelijk vier traveeën groot, met dakruiter.

De huidige renaissancekerk met barokke afwerking werd in verschillende fasen opgetrokken.

Tijdens de eerste fase van de huidige kerk (1657-1671) kwam met tot een gebouw met zes traveeën, terwijl de westkant van de oude kerk behouden bleef.

Tijdens de tweede fase (1715-1720) werden daar nog vier traveeën aan toegevoegd. Merkwaardig daarbij is dat men zeer moeilijk ziet dat dit kerkgebouw in een dubbele sprong is opgebouwd. De enige uiterlijke luxe is het erg monumentale, westelijke barokfront.

Het interieur is zeer mooi en in goede staat bewaard.

De middenbeuk is versierd met veertien busten van Maria, Jozef en de twaalf apostelen.

Ook de gordelbogen en consoles zijn met prachtige beeldhouwwerken versierd.

Tegen het doksaal aan ontdekken we de afbeelding van een Grootjuffrouw die zichzelf liet vereeuwigen.

Uit aanwijzingen leidt men af dat het koor in de tweede fase is opgehoogd, waarbij men het veelluik

"De fontein des levens" van Lucas H. Horenbaut (geschilderd tussen 1585 en 1596) als altaarstuk verving door een ander schilderij, waarrond men een nieuwe altaarblok bouwde. Nochtans verdient de "Fontein des Levens" beslist deze ereplaats. Kenners vinden hem even uniek als het "Lam Gods".

Een Calvarie en staties der "Zeven Weeën van Maria" ronden deze kerk af.

Samen met de Sint-Pietersabdij is het de mooiste barokkerk van Gent.

4. Verslag van de uitstap van 19 september 2011

18 broeders maakten deze uitstap mee. (Pierre-Paul De Wit vervoegde het gezelschap in restaurant “’t Patijntje “

Jacques nam ons “op sleeptouw” voor het bezoek aan zijn Kajakclub GEKKO en daarna nam de voorzitter van de KRCG Koninklijke Roeivereniging Club Gent “het roer over” Beide clubs hebben hun clublokaal en eigen pontons aan de Yachtdreef aan de Watersportbaan te Gent.

Kajakclub GEKKO

Na het traditionele ontbijt in de kantine van de Kajakclub Gekko, waar het koffiezetten niet van een leien dakje liep, startte broeder Jacques met uitleg over de werking van de Club, de verschillende disciplines (toervaart, wildwater en freestyle, rafting en kajakpolo) en de verschillende soorten boten oa de toerboden, afdalers, zeekajaks en Canadese kano's. Later werd een rondleiding gegeven. GEKKO is, met meer dan 220 actieve varende leden, de 2de grootste kajakclubs in België. De club is actief in alle disciplines binnen de kajaksport en met een internationale uitstraling. Door plaatsgebrek (er liggen al 120 boten) nemen veel leden hun 2de en soms 3^d boot mee naar huis.

De uitvalsbasis aan de watersportbaan is perfect gelegen om naar en door de stad te varen, of de andere kant op via de Leie richting Deinze. Met twee polo velden voor de deur is het ook ideaal voor die discipline. Diegenen die wat meer willen kracht trainen, kunnen baantjes trekken op de

watersportbaan. 2,5 km rechtdoor. Ook wild water fanaten komen in de club aan hun trekken. GEKKO gaat in de winter, bij groot water debiet en hoge waterstanden, naar de Ardennen om er op bruisend wildwater te kajakken. In de zomer wordt er door sommigen uitgeweken naar het (verre) buitenland om op zéér wild water te varen.

De kajak is een éénpersoons kano en is afgeleid van een door eskimo's gebruikt type kano. Men peddelt in een kajak met een dubbelbladige peddel ook wel wrikpaddel genoemd. De kajaker trekt afwisselend links en rechts van zijn kajak met de peddel door het water om zich voort te bewegen. De peddel is niet met de boot verbonden zoals dat bij het roeien het geval is. De kajaker zit met zijn gezicht in de vaarrichting, hij vaart vooruit ! een roeier vaart achteruit !

Wedstrijd snelheidskajaks zijn geklasseerd in een reeks K-boten, al naar het aantal personen waarvoor het vaartuig bedoeld is: K1 staat dan voor eenpersoonskajak, K2 voor tweepersoonskajak en K4 voor vierpersoonskajak.

Met Canadese boten wordt gevaren (zoals de indianen) met een steekpaddel en is een toch wel moeilijke discipline wil men recht varen én vooruit komen.

De kajakpolo genoemd is een water- en balsport, die kan worden beschouwd als een combinatie van kajaken en waterpolo. Het verschil met waterpolo is dat de spelers in een kajak zitten en dat het doel (1 x 1.5m) op 2 meter boven het water hangt. Het doel van het spel is, net als bij veel balsporten, om meer doelpunten te maken dan de tegenstanders. Een team bestaat uit 5 spelers, allen gezeten in zeer kleine wendbare kajaks.

Er is een keeper die het doel mag verdedigen door zijn peddel omhoog te steken. Deze keeper speelt in de aanval gewoon mee. Kanopolo is een zeer snelle sport, waarmee bedoeld wordt dat het spel zich razendsnel van de ene helft van het veld naar de andere helft kan verplaatsen. Hierdoor kan de sport door buitenstaanders gezien worden als erg agressief en gevaarlijk. Het is echter een relatief blessurevrije sport. Dit komt vooral door de goede uitrusting (helm met hekje en een zwemvest dat als stootkussen kan dienen) ten behoeve van de veiligheid. De tactiek van kanopolo lijkt enigszins op die van basketbal of waterpolo. Kanopolo wordt zowel indoor in zwembaden, als buiten gespeeld. Een spel bestaat uit twee helften van elk 10 minuten met 3 minuten pauze ertussen.

KRC Gent

We werden ontvangen en rondgeleid door de enthousiaste voorzitter van de club mr Roland Sautois met 150 leden waarvan er zo een 80 tal varen en daarvan 40 aan competitie doen.

Club Gent heet officieel 'Koninklijke Roeivereniging Club Gent' en bestaat al sinds 1871. Dit jaar viert de club zijn 140-jarig bestaan en deze is ook de oudste roeiclub van Gent. In de voorbije decennia hebben de clubleden vele schitterende prestaties geleverd en mooie overwinningen behaald, zowel nationaal als internationaal.

De club kleuren zijn (roeibladmotief) is dwars gestreept kersrood / wit / kersrood.

Roeiers in acht met stuurman en in skiff van Club Gent behaalden 3 Olympische zilveren medailles op 3 Olympische Zomerspelen van 1900 tot 1912 en 5 keer gouden medailles op de Henley Royal Regatta van 1906 tot 2001.

Het bestuur heeft onder zijn leden Guy Defraigne. Hij was als stuurman deelnemer aan de Olympische Zomerspelen 1976 en de als roeier aan de Olympische Zomerspelen 1984, samen met zijn oudste broer William Defraigne, de topsport-coördinator van de Vlaamse Roeiliga. Ook internationale roeister Marie-Claire en basketcoach Yves Defraigne komen uit hetzelfde nest.

De club behaalde een record van acht opeenvolgende overwinningen op de nationale kampioenschappen in de acht met stuurman heren open categorie. Die generatie domineerde van midden jaren negentig tot begin 21ste eeuw het boordroeien in België. Ze wonnen als kers op de taart de Thames Challenge Cup met slagroeier Thomas Plesters en lieten zich ook op de Heineken Roeivierkamp opmerken.

Sinds 1998 worden tijdens de zomervakanties sportkampen georganiseerd voor jongeren. Een groot deel van de huidige sportieve kern, zoals Izaak Vandenbussche of Clara François zijn afkomstig uit deze organisaties. De club werkt aan de uitbouw tot een polyvalent roeicentrum met sport Vóór 1846 is de roeisport bijna geheel onbekend in Gent. Maar in dat jaar wordt de "Société des Régattes Gantoises" opgericht onder voorzitterschap van de heer Jules de Hemptinne. De roeiers hebben in die tijd enkel zware roeiboten ter beschikking. Die zijn breed, weinig gestroomlijnd en hebben een platte bodem. Van enige roeistijl is nauwelijks sprake. Kracht is belangrijker dan roeikunst en soepelheid. In 1894 gaat deze maatschappij uiteen.

Door de stad Gent stromen nochtans vele rivieren en kanalen, het is haast een natuurlijke biotoop voor roeiclubs. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat op 15 juni 1871 een aantal liefhebbers van de roeisport in café "De Vledermuis" de basis leggen van een nieuwe roeivereniging die zij "Club Nautique de Gand" noemen.

Er wordt een ondervoorzitter aangesteld, maar het voorzitterschap blijft vacant. Deze functie wordt gereserveerd voor iemand die eerder als roeier of als beheerder blijkt heeft gegeven van een degelijke kennis van zaken.

Deze echte sportmensen beseffen duidelijk dat zij een club hebben opgericht die zij enkel met veel enthousiasme en inspanningen tot een succes kunnen maken. Hun opvolgers erven inderdaad hun enthousiasme: tot vandaag toe gaan zij door op het elan van de pioniers.

Regatta

Club Gent was grondlegger en organisator van de Regatta van Terdonk, op het Kanaal van Gent naar Terneuzen. Dit was de in het Verenigd Koninkrijk bekende "May Regatta", een benaming die later door de vrienden van KR Sport Gent en het voorzittersgeslacht Rombaut en hun team op de huidige Watersportbaan en iets eerder op de kalender nieuw leven werd ingeblazen. De Internationale Regatta KRCG is vandaag de oudste van het land en een belangrijke najaarsregatta als voorbereiding op het Nationaal Kampioenschap lange boten in Hazewinkel.

Studentenroeien

KRCG heeft als enige Vlaamse club sinds de jaren 60 studentenroeien in zijn aanbod. Vanaf de negentiger jaren van de 20ste eeuw kwam er een revival door een samenwerking met de dienst studentenvoorzieningen Sovoreg van Hogeschool Gent.

Na de KRSG en de GRS was SRG de derde club die tijdens de voorbije eeuw is geboren uit de mama van de Oost-Vlaamse Roeiliga. De recreatieve studenten varen nu bij VVR.

5. Te noteren in je agenda:

- Uitstap maandag 21/11 onder de leiding van Marc De Blicck.
- Algemene vergadering 12/12/11 's avonds
- Nieuwjaarssamenkomst 5/02/2012

Jean-Pierre Rogiest

Secretaris

jean-pierre.rogiest@pandora.be

tel. : 09/251.51.21 en 0496/247 343
